

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

„ŠPERKEM JE VŠE, CO ZA NĚJ POVAŽUJEME“ / V. K. Novák

Terapie přírodou

BcA. Veronika Menčíková

Plzeň 2018

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra designu
Studijní program Design
Studijní obor Design kovu a šperku

Diplomová práce

„ŠPERKEM JE VŠE, CO ZA NĚJ POVAŽUJEME“ / V. K. Novák

Terapie přírodou

BcA. Veronika Menčíková

Vedoucí práce: Doc. Petr Vogel, M.A.
Katedra designu
Fakulta designu a umění Ladislava
Sutnara Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2018

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila pouze uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2018

.....

podpis autora

PODĚKOVÁNÍ

Mé poděkování patří doc. M. A. Petrovi Vogelovi za odborné vedení, trpělivost a ochotu, kterou mi v průběhu zpracování diplomové práce věnoval. Děkuji také Mgr. Miroslavě Veselé za pomoc v dílně.

OBSAH

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE.....	1
2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE.....	6
3 PROCES PŘÍPRAVY A TVORBY.....	9
4 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKACE.....	12
4.1 Korek.....	12
4.2 Měď.....	12
4.3 Měděnka.....	13
4.4 Galvanické pokovení.....	14
5 POPIS DÍLA.....	15
5.1 Objekt „Palouk”.....	15
5.2 Objekt „Tajné místo”.....	15
5.3 Objekt „Vánek”.....	15
5.4 Objekt „Na povrch”.....	16
5.5 Objekt „Prašník”.....	16
5.6 Objekt „Klube”.....	16
6 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR.....	17
7 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	18
8 RESUMÉ.....	19
9 SEZNAM PŘÍLOH	21

1 DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

V roce 2012 jsem nastoupila do atelieru kov a šperk, kde jsem poprvé přišla do styku s tvorbou šperku. Krom navlékání korálků v dětství, jsem v předchozích letech neměla s výrobou šperku žádné zkušenosti. Během tří let na bakalářském studiu, jsem se snažila pochopit podstatu šperku a čerpat co nejvíce vědomostí od profesorů. Zkoušela jsem nejrůznější materiály, od klasických kovů přes silikony, vosk až po čokoládu. Studium a tvorba pro mne byla tak motivující a přínosná, že jsem se rozhodla pokračovat dále ve stejném oboru v Magisterském studiu. Domnívala jsem se, že v Magisterském studiu si budu jistější díky dosaženým zkušenostem z předchozích let, ale opak byl pravdou. Prošla jsem si jistou skepsí, příčinu vidím v tom, že na mne dolehl osobní tlak, že musím předvést něco víc a postupně se vytrácela chuť studiu věnovat čas. Ve druhém ročníku jsem si řekla, že se musím rozhodnout co dál a výchozí bod jsem viděla v možnosti vyjet na semestr v rámci Erasmus programu do zahraničí kde bych mohla načerpat novou inspiraci a rozšířit své obzory. Výjezd do zahraničí vyšel a myslím, že to byla zásadní chvíle, která rozhodla o mé budoucnosti. Nebylo to jednoduché, ale hlavní bylo odhodlání opustit tzv. komfortní zónu a jít do neznáma s minimálními jazykovými znalostmi. Mé očekávání to splnilo a nová zkušenost mě nabyla čerstvou energií a inspirací.

První téma na magisterském studiu byl „Symbol”, rozhodla jsem se reflektovat intimní problém, který mě v té době trápil a tím je rakovina děložního čípku, s čímž je spojené celé ženství a ochrana. *“Rakovina děložního čípku je jednou z nejčastějších typů rakovin u žen na celém světě. Vyskytuje se v buňkách děložního čípku, v dolní části dělohy, která je propojena s pochvou. Téměř všechny*

případy rakoviny děložního čípku jsou způsobeny virem, jež se nazývá lidský papillomavirus (HPV). Ženy všech věkových kategorií jsou vystaveny riziku vzniku tohoto typu rakoviny poté, co začnou mít pohlavní styk.“¹

Toto téma je ale velmi obsáhlé a zpětně si myslím, že jsem ho nedokázala zpracovat tak, jak by si náležitě zasloužilo. Vytvořila jsem hmatku ženského tvaru s poměděným povrchem, která představovala křehkost, jemnost, ženskost a především měla vyvolat potřebu ji chránit před okolním vlivem. Vytvořila jsem na ni speciální pouzdro, do kterého se vložila, po zavření ji toto pouzdro “ochraňovalo” a rovněž plnilo funkci náhrdelníku.

V letním semestru jsme se měli vrátit k jedné z předchozích prací a posunout jí dál po myšlenkové či výtvarné stránce. Rozhodla jsem se vrátit k tématu Sutnar, kde jsem se věnovala propojení jeho dvou výtvarných počinů, obrazů Venuše a dřevěných soustružených hraček. Vznikla z toho kolekce 12-ti dřevěných soustružených kolorovaných broží. Nápad se mi stále líbil, ale brožové zapínání nebylo dotažené k dokonalosti. Bylo mi jasné, že by jako klauzurní práce nestačilo pouhé předělání brožového zapínání a tak jsem vymyslela novou formu a z toho vznikly náhrdelníky Venus, byly to vysoustružené křivky, které jsem našla v Sutnarových obrazech Venuše. Soustružené tvary jsem pak upevnila k mosazným postříbřeným trubičkám, díky kterým se otáčely kolem své osy. Křivky byly pověšené na šedém laně tzv. Letecká guma. Tím vznikla dynamická a živější kolekce připomínající ženské tvary. „Ženský akt jako idol moderní civilizace. Malbám předcházely detailní geometrické studie, koláže i pastely. Pečlivě propracovanou kompozicí, reagoval na soudobou uvolněnou americkou malbu. Nazýval své obrazy Joy-art, umění pro radost a napsal o nich: „*Jestliže se těmto obrazům v naší narušené době, kdy ve*

---

¹ Ordinace.cz: Rakovina děložního čípku [online], [cit. 2018-04-07],
Dostupné na: <http://www.ordinace.cz/clanek/varovne-priznaky-rakoviny-delozniho-cipku/>

společnosti vládne chlad a odcizení, podaří vyvolat nějakou citovou odezvu, splnily své poslání...“²

Na začátku druhého ročníku bylo tématem „Vztah“. Vztah je něco stálého a opakujícího se jako je hora stálá. Z hor jde velká energie jako jde z člověka co žije a pouze nepřežívá. *„Když cestuješ, prožíváš zcela prakticky akt znovuzrození. Ocitáš se v úplně nových situacích, den plyne pomaleji a většinou nerozumíš jazyku, jímž se kolem tebe mluví. Přesně jako dítě, které opustilo mateřské lůno. Začínáš tedy přikládat mnohem větší význam věcem, které tě obklopují, protože na nich závisí tvoje přežití. Začínáš se chovat k lidem vstřícněji, neboť právě oni ti mohou pomoci v obtížných situacích. A sebemenší přízeň bohů přijímáš s nesmírnou radostí, jakoby to bylo něco, nač budeš vzpomínat do konce života.“³* Svou klauzurní práci jsem nazvala Zlatá střední cesta. Je v ní míněno nalezení patřičné polohy mezi dvěma krajnostmi např. Nezdravou smělostí a zbabělostí. Řídím se tímto heslem v životě, nejdu přes mrtvoly, ale zároveň nesedím v koutě, aneb chovej se tak, jak chceš aby se k tobě chovali ostatní. Kolekce obsahuje náhrdelníky a brože. Použila jsem tři druhy materiálů a tím byla mosaz, břidlice a jasanové dřevo. Lupínkovou pilkou jsem vyřezala horizonty hor a skládala tak, aby byl evidentní zlatý střed z mosazi.

Na další téma jsem si zvolila opět velké sousto, které mě bavilo řešit, ale zdaleka není dořešené, spíše to byla jen osvěta v ateliéru na danou problematiku. Téma bylo „Být něčeho součástí“ a já hned věděla čeho nechci být součástí - znečišťování přírody.

---

² Ladislav Sunar. www.sutnar.cz. [online]. [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: http://www.sutnar.cz/index_cz.html

³ COELHO, Paulo. Poutník: [román]. Vyd. 2. Přeložil Pavla LIDMILOVÁ. Praha: Argo, 2010. ISBN 9788025702826.

Ráda cestuji a každý jako já, když si představí dovolenou, tak je to krásné moře, pláže, lesy, louky, příroda, ale bohužel v dnešní době si k této představě musíme dokreslit všudy přítomné plastové odpadky. Měli bychom si uvědomit, že tuto planetu nevlastníme, ale pouze na ní žijeme a je naší povinností o ni pečovat, aby umožňovala život na další stovky let. *“Pro lidské spotřebitele jsou plasty užitečné, jelikož se vyznačují trvanlivostí a stabilitou. Ze stejných důvodů však také představují závažný problém pro mořské prostředí. Každoročně je na světě vyrobeno zhruba 100 milionů tun plastů. 10 procent z tohoto množství končí v mořích a oceánech. Z toho asi 20 procent pochází z lodí a ropných plošin, zbytek se do moře dostává přímo z pevniny.”*⁴

Moje původní myšlenka byla, že budu sbírat odpadky na místech, kam ráda chodím a vyčistím tak přírodu kolem sebe a následně z nasbíraného materiálu vyrobím šperky, které by poukázaly na tuto problematiku. Bohužel to s plastem není tak jednoduché, všechny plasty mají různé chemické složení a lze z nich těžko udělat jednu hmotu. U sbírání jsem zůstala, ale bordel házela rovnou do popelnice.

Díky všem informacím co jsem načetla, jsem si udělala i výzkum sama na své domácnosti (2 dospělí lidé), kolik spotřebujeme plastů. Celý semestr jsem sbírala plasty ze svého koše a zjistila jsem že největší spotřebu plastů mám z polypropylenu, jsou to převážně kelímky, do kterých se dává

---

⁴ Greenpeace: Znečištění moří [online]. 2012 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <http://www.greenpeace.org/czech/cz/Kampan/More-vola-SOS/Co-nici-morsky-svet/Znecistenimori>

smetana zakysaná a kysaná, jogurty, tvarohy a pomazánková másla. Je to dané tím, že ráda pečú a vařím, tím pádem těchto surovin mám opravdu velkou spotřebu. Kelímek od smetany či jogurtu váží přibližně 8g. Já průměrně spotřebuji měsíčně 400g zmíněných plastů, což je ročně 4800g. Nekupujeme pití v pet láhvi a neplýtváme igelitovými taškami. Zkoušela jsem různé techniky jak z plastu udělat novou hmotu, lze to tavením, ale bohužel technika mi k mé práci nevyhovovala. Zkusila jsem tedy chemikálie a skončila u toulenu. Toulen plast lehce naleptá a tím se z něj stane porézní hmota, která připomíná částičky plastů na pláži. Při přemýšlení, jak by měl výstup fungovat, vybavila jsem si trnovou korunu, což byl jeden z nástrojů Ježíšova umučení. Mělo to být nepříjemné až bolestivé, abychom si uvědomili, že přesně takto ničíme přírodu. Zanecháváme v ní stopy, které jsou nenávratné.

Začátkem třetího ročníku jsem vyrazila na již zmíněný studijní pobyt do Portugalska. Systém výuky byl rozdílný, každý měsíc jsme dostali nové zadání na práci. Bylo to progresivnější, ale na úkor omezeného času se nekladl takový nárok na výsledný produkt. Jako oživení to bylo zajímavé, ale na každý semestr se mi to nezdá vhodné. Bavilo mě pozorovat rozdílnost v naší a portugalské škole. Vliv portugalské kultury byl očividný.

2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE

Tématem mé diplomové práce se stal citát Vratislava Karla Nováka: „Šperkem je vše, co za něj považujeme“. Tento citát se dá chápat různými způsoby a dá se říci, že toto téma nemá mantinely. Citát se snažím vnímat od prvního ročníku na škole a proto bych s ním mé studium i ráda uzavřela. Pro mne je ve šperku důležitá podmínka participace člověka, od nošení šperku přes uvádění pohybu objektu lidskou silou až po různé hmatky. *„Ačkoli šperk existuje sám o sobě, ožívá a významově se uplatňuje teprve ve vazbě na člověka.“*⁵

Ve šperku nejsou žádné hranice, ať se jedná o výběr materiálu, velikosti či tématu.

V mém životě hraje velkou roli příroda a květiny. Od dětství jsem trávila čas na zahradě s mojí maminkou a babičkou. Sázeli jsme květiny a pak se radovali z jejich klubání se na povrch. Když se jim nedařilo, zkoumali jsme v čem je problém a přesazovali na stinné či slunné místo. Je to jako hra s občasnou prohrou, která vede k ponaučení. Je to meditace, klid a vášeň. Je to láska k přírodě. Moje maminka je květinářka a vlastní krámk s květinami na okraji Prahy. Vždy když mi na základní škole skončila výuka, běžela jsem k ní do obchodu a hrála si tam, vázala květiny, aranžovala vše možné a stále se mámě motala pod nohama. Navíc jsem vyrostla v rodině, která cenila cestování. Každý rok jsme někam vyjeli, buď po Čechách či do zahraničí. Láska k objevování světa se mě stále drží a já nadále vycestuji několikrát do roka.

---

⁵ KŘÍŽOVÁ, Alena. Proměny českého šperku na konci 20. století. Praha: Academia, 2002. ISBN 80-200-0920-5.

Některé vzpomínky jsou spojeny na větvičky, kamínky, stébla suché trávy, které shromažďuji a vždy když se na ně doma podívám, vybavím si z jakého místa jsou, jaký tam byl klid a krásná příroda. Příroda je v každém regionu jedinečná. Když se jede autem, je možné krásně vidět, jak se před očima mění, je jednoduše neuvěřitelně rozmanitá.

Sednout si na louku plnou květin a jen sledovat jak vánek zlehka pohybuje stébly trávy. Uplést si květinový věnec, tančit jako víla v lese, natrhat květiny do vázy. Vždy se proměním v dítě s jiskrou v očích, cítím se šťastná a klidná.

Posledních pár let žiji v bytě na pražském Žižkově a i přesto, že se snažím obklopovat květinami ve váze či v květináči, tak cítím vysokou absenci přírody, proto se snažím každý víkend unikat z městského ruchu. *„Odedávna nás to ve volném čase táhne ven do přírody. Intuitivně cítíme, že nám příroda dodává sílu. Básně velkých mistrů slova z minulých dob nám vyprávějí o krásných krajích, kterými putovali. Děti jsou venku v přírodě mnohem vyrovnanější než v uzavřeném prostoru. Katrin Oldenburg, která pracuje jako lesní pedagožka, už ve svém předešlém zaměstnání, kdy vedla školení pro vedoucí pracovníky ústavů sociální péče, zjistila, že semináře v Krušných horách na čerstvém vzduchu mají lepší výsledky. Účastníci měli čistou hlavu, rychle se vytvořily týmy a komunikace ve skupinách fungovala hladce“⁶*

Proto jsem se rozhodla, že názvem mé diplomové práce bude „Terapie přírodou“, která mi bude navozovat nebo alespoň

---

⁶ SOHST, Kathrin. Citlivost jako výhoda: jak proměnit svou citlivost v sílu. Přeložil Iva MICHŇOVÁ. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-271-0049-1.

připomínat stejný pocit klidu, jako mám v přírodě či na zahradě u chaloupky. Fungovala by jako domácí terapie.

„Příroda podporuje setkávání a otevřenost lidí, naplňuje nás pocitem smysluplnosti a posiluje pocit sounáležitosti.“⁷

Jedná se o variabilní sérii šperků, které se díky dotyku zachvějí. Vyvolají potřebu se jich dotýkat, protože si o to říká materiál i tvar, stejně jako je to v přírodě. Objekty dotváříte tím, že měníte kompozici jednotlivých jehel, které zároveň plní funkci brože.

---

⁷ SOHST, Kathrin. Citlivost jako výhoda: jak proměnit svou citlivost v sílu. Přeložil Iva MICHŇOVÁ. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-271-0049-1.

3 PROCES PŘÍPRAVY A TVORBY

Důležité je si nejprve uvědomit, co mě opravdu zajímá a naplňuje, proto aby mě zpracování tématu a realizace bavila po celou dobu. Musím tomu sama věřit a pak budu správně motivovaná.

Ujasnila jsem si téma na které jsem chtěla diplomovou práci zpracovat. Následně vytvářela skici do bloku, kam jsem si zapisovala v průběhu celého roku nové myšlenky a nápady na dané téma. Návrhy obsahují i akvarelové kresby doplněné černým fixem.

Většinu jsem zpracovala v Plzni ve školní šperkařské dílně, jelikož svou vybaveností je ideálním zázemím pro vytvoření mé diplomové práce.

Materiály jsem volila tak, aby korespondovaly s tématem a byly mně blízké a příjemné jak na dotek tak na pohled.

Vybrala jsem si korek. Inspirovala jsem se v Portugalsku, kde lze na jihu vidět jeden korkový dub za druhým a je to pro danou lokalitu typické.

„V kraji korkových dubů, který se rozprostírá mezi metropolí Portugalska Lisabonem a turisticky známým pruhem pobřeží honosící se názvem Algarve, zkrátka čas plyne trochu jinak. Pomaleji. Než vydá nově zasazený korkový dub svou první úrodu korku, trvá to plné čtvrtstoletí. A dalších dvacet let uplyne, než je jeho korková kůra natolik kvalitní, aby se z ní dala vyrobit "obyčejná" zátka do lahve na víno.

"Eukalypty rostoucí sotva osm let sázíme pro sebe, pinie pro své děti a korkové duby pro vnuky," shrnuje zdejší život založený na staletých tradicích Balthasar. Samotné korkové duby přitom vytvářejí

*překvapivě bohaté životní prostředí, v němž se skrývají i nejvzácnější kočkovité šelmy světa - rysové pardáloví. A také chrání sluncem rozpálenou krajinu před tím, aby se proměnila v poušť.*⁸

Potřebovala jsem přírodní materiál do kterého bych mohla snadno zapichovat jehly, které se zároveň dají i snadno vyndat a fungovaly by jako brož. Podobný princip lze vidět u korkových nástěnek, kde zapichujeme špendlíky. Korkovou fabriku v Portugalsku jsem navštívila a rozhodla jsem se posléze s ní i spolupracovat. Navrhla jsem v 3D programu tvary podle vlastních skic a poslala jsem jim je k nacenění a výrobu. Bohužel firma nereagovala, na ten popud jsem poptávku poslala všem nalezeným korkovým firmám na internetu skrze email a čekala zda se někdo ozve. Myslela jsem si, že je ideální příležitost při diplomové práci si vyzkoušet spolupracovat s velkou firmou a zjistit jak jsou otevřeny k studentským malonákladovým projektům. Psala jsem s časovým předstihem, abych případně přišla se záložním plánem na který nakonec došlo. Napsala jsem 18-ti firmám a odepsal mi zlomek s tím, že to nejsou schopni vyrobit. Nakonec jsem narazila na rodinnou firmu, kde byli ze začátku velmi ochotní a přislíbili, že mi můj návrh vyrobí za 14 dní, ale jak jsem již citovala, čas jim běží poněkud jinak. A to tak, že ze 14-ti dnů se stalo 5 týdnů, po kterých mi napsali, že se jdou pustit do práce, ale pro mne to bohužel bylo již pozdě a já musela přijít se záložním plánem. Nakoupila jsem si korkové bloky v Decathlonu, které prodávají jako pomůcku na jógu a

---

⁸ National Geographic Česko: Tajemství korkových dubů [online]. 2015 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <https://www.national-geographic.cz/clanky/tajemstvi-korkovych-dubu-stalete-lesy-v-portugalskem-algarve-20150918.html>

opracovala je sama v dílně. Opět se vyplatilo spolehnout se pouze sama na sebe.

Z korku jsem vyřezávala požadované tvary, které jsem pak ještě opracovala pilníkem, dremlem a závěrečně smirkovým papírem začisťovala do hladka. Tvarově jsem vycházela z přírody, potřebovala jsem si vymezit kus prostoru, který bude zastupovat přírodu, kopce, palouky, mech či kameny. Proto jsem vytvořila objekty různých rozměrů a oblých tvarů, kterých je v přírodě nespočet a nikdy neomrzí.

Druhý materiál jsem zvolila měď díky své načervenalé barvě a poddajnosti.

Měděné kulatiny jsem soustružila na požadované „tobolkové“ tvary, které jsem posléze dobrušovala pilníky a smirkovým papírem začisťovala. Některé jsem opískovala v pískovacím stroji a u ostatních jsem na závěrečný povrch použila ocelovou vatu.

Protahováním měděného drátu jsem dosáhla požadované tloušťky drátu na jehlu, který jsem štípacími kleštěmi nakouskovala na potřebnou délku a u každého drátku jsem vybrousila pilníkem jehlu do špičky.

Do tobolky jsem vyvrtala díрку tam, kde jsem chtěla připájet jehlu. Stříbrnou pájkou jsem tobolku s jehlou připájela k sobě. Pájka byla nepatrně ve spoji vidět, proto jsem se rozhodla pro galvanické pokovení materiálu. Tyto tvary mají zastupovat stébla travin, kytěk, výtrusnic a hlavně mají navodit ten samý pocit, jako máme když koukáme na přírodu kterou lehce ovívá vánek.

4 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKACE

4.1 Korek

Korek je odumřelá kůra korkového dubu. „Po sebrání se korková kůra nechá sušit na skládkách. Po odvezení se rozláme a rozemele na korkový granulát se zrny velikosti 2 až 30 mm. Získaná hmota se vystaví tlaku a vysoké teplotě. Korková drť bohatá na pryskyřici se podrobí teplotě mezi $\theta = 250^{\circ}\text{C}$ až 280°C . Pokud je korek na pryskyřici chudý, musí se teplota zvýšit na $\theta = 300^{\circ}\text{C}$ až 400°C .“⁹

„Korek je pro své mechanické vlastnosti (pružnost, stlačitelnost, nepropustnost pro tekutiny, tepelná, zvuková a elektrická izolace) nenahraditelným materiálem, nejčastěji je využíván k výrobě zátek, dále jako izolační materiál a podlahová krytina. Tvrdé dřevo slouží v nábytkářství a pro výrobu dřevěného uhlí.“¹⁰

4.2 Měď

„Měď je pravděpodobně prvním kovem, který člověk kdy používal. I když se přirozeně vyskytuje v čisté formě vyskytuje v zemské kůře, není jí příliš mnoho, a proto se dnes většinou vyrábí poměrně jednoduše ze sulfidických rud. Má hnědou až načervenalou barvu a průmyslově se využívá její vynikající

---

⁹ CHYBÍK, Josef. Izolace-info.cz: Korek - materiál s výbornými izolačními vlastnostmi [online]. GRADA Publishing, 2015 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.isolace-info.cz/technicke-informace/zateplovani-obecne-informace/?nid=20192-korek-material-s-vybornymi-izolacnimi-vlastnostmi.html>

¹⁰ HRBEK, Jan. Botany.cz: QUERCUS SUBER L. [online]. 2008 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <https://botany.cz/cs/quercus-suber/>

elektrická vodivost (má 95% vodivosti nejvodivějšího kovu- stříbra). Vykazuje i vynikající tepelně izolační schopnosti, velmi vysokou odolnost vůči korozi (když zkoroduje, získá modrozelenou barvu, jakou můžeme vidět na řadě střech) a poměrně nízký koeficient tření. Je to velice dobře kujný kov, a proto se snadno zpracovává plastickou deformací. Dá se dobře pájet pomocí stříbra nebo cínu. Ve vyžíhaném stavu jsou však její mechanické vlastnosti pouze průměrné (je měkká, kujná) a dají se zlepšit tvarováním za studena (tepáním).“¹¹

4.3 Měděnka

Měděnka je modrozelená patina, která vzniká přirozeně vystavením vlivu počasí. „*Povrch nových měděných předmětů červenavé barvy již po několika týdnech získává hnědý odstín, který dále tmavne až černá. Teprve po přibližně deseti až dvaceti letech se vytváří zelenavá měděnka Rychlost tvorby a kvalita měděnky závisí na vnějších vlivech jako je kvalita ovzduší a umístění předmětu.*“¹²

Měděnka lze též vytvořit oxidačními činidly. Pouze se nanese v tenké vrstvě na kovový povrch a nechá se působit 10hodin ve větrané místnosti. Na závěr jsem použila ochranný lak na kov, který chrání měděnkový povrch před oděry.

4.4 Galvanické pokovení

---

¹¹ Kula, Daniel, Elodie Ternaux a Quentin Hirsigner. *Materiology: průvodce světem materiálů a technologií pro architektky a designéry*. Praha: Happy Materials, c2012. ISBN 978-80-260-0538-4.

¹² Měděnka. In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2016 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Měděnka>

Na měděných tobolkách ve spoji s jehlou byla vidět stříbrná pájka, proto jsem se rozhodla využít techniku galvanické pokovení a tím předměty barevně sjednotit. Využila jsem to i pro postříbření jednotlivých tyčinek.

„Galvanické pokovování je pokovovací proces, kdy se ionty kovu v roztoku pohybují v elektrickém poli tak, aby vytvářely povlak na elektrodě. Používá se stejnosměrný proud. Kationty dané látky se na katodě redukují z roztoku a potahují vodivý předmět tenkou vrstvou materiálu. Galvanické pokovování se užívá především pro vytvoření vrstvy s požadovanými vlastnosti (např. odolnosti vůči otěru a obrusu, proti korozi, pro kluzkost, estetické vlastnosti apod.) na povrchu, který tyto vlastnosti postrádá.”¹³

---

¹³Galvanické pokovování. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2017 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Galvanické_pokovování

4 POPIS DÍLA

Finální podoba díla vyšla z inspirace českou přírodou. Snažila jsem se nejlépe vystihnout moment klidu, který v přírodě zažívám.

4.1 Objekt „Palouk”

Je korkový objekt, který tvarově vychází z pomyslného paloučku či kopečku. Lze využít oboustranně, z jedné strany stojí stabilně a z druhé se lehce pohybuje pomocí lidské síly. K tomuto objektu patří devět broží. Brože jsou inspirovaný jarem, kde všechno puká a vyrůstá na povrch. U nás v české přírodě, tento proces začíná sněženkami.

4.2 Objekt „Tajné místo”

Je největší korkový objekt ze série. Uprostřed objektu je prohlubeň, která představuje pomyslnou roklinu, zákoutí, tajný kout, kde roste mnoho malých kytiček. Dvacet osm broží má opískovaný povrch a jsou postříbřeny, jehličky mají různě dlouhé a díky tomu působí kaskádovitě.

4.3 Objekt „Vánek”

Korkový objekt připomíná kámen, který je nedílnou součástí přírody. Měděné brože jsou jako luční traviny, které se díky letnímu vánku ladně pohupují.

4.4 Objekt „Na povrch”

Devět stříbrných jehliček se klube na povrch v údolíčku. Tento korkový objekt je velice příjemný do dlaní.

4.5 Objekt „Prašník”

Měděnkové brože, které tvarově vycházejí z prašníků, což jsou středy lilií a dalších květin. Jedná se o část pohlavního orgánu semenných rostlin.

4.6 Objekt „Klube”

Korkový objekt „Klube” je nejmenším ze série. Součástí objektu jsou prstény a brože, které mají měděnkový povrch. Jedná se o nejvíce variabilní objekt.

5 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Zajímavý moment mé práce, jsou korkové objekty do kterých zapichujeme jehly neboli brože, tím můžeme říct, že objekt zastupuje i funkci šperkownice. Zde se otevírá prostor pro kreativitu jedince, který bude mít objekt před sebou.

Podle reakcí v atelieru při výrobě kolekce, jsem docílila vědomí, že se mi to, oč jsem usilovala, povedlo. Studenti se chtěli korkových objektů dotýkat, bylo jim to příjemné. Měli chuť do měděných jehliček lehce strčit, aby se rozpohybovaly. Hráli si s nimi a vytvářeli vlastní uskupení.

6 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

a) Knižní a periodická literatura

1. COELHO, Paulo. *Poutník*: [román]. Vyd. 2. Přeložil Pavla LIDMILOVÁ. Praha: Argo, 2010. ISBN 9788025702826.
2. KRÍŽOVÁ, Alena. *Proměny českého šperku na konci 20. století*. Praha: Academia, 2002. ISBN 80-200-0920-5.
3. SOHST, Kathrin. *Citlivost jako výhoda: jak proměnit svou citlivost v sílu*. Přeložil Iva MICHŇOVÁ. Praha: Grada, 2016. ISBN 978-80-271-0049-1.
4. Kula, Daniel, Elodie Ternaux a Quentin Hirsigner. *Materiology: průvodce světem materiálů a technologií pro architekty a designéry*. Praha: Happy Materials, c2012. ISBN 978-80-260-0538-4.

b) Internetové zdroje

1. Ordinance.cz: Rakovina děložního čípku [online], [cit. 2018-04-07], Dostupné na: <http://www.ordinace.cz/clanek/varovne-priznaky-rakoviny-deloznih-o-cipku/>
2. Ladislav Sunar. www.sutnar.cz. [online]. [cit. 2015-04-10]. Dostupné z: http://www.sutnar.cz/index_cz.html
3. Greenpeace: Znečištění moří [online]. 2012 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <http://www.greenpeace.org/czech/cz/Kampan/More-vola-SOS/Conici-morsky-svet/Znecistenimori/>
4. National Geographic Česko: Tajemství korkových dubů [online]. 2015 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <https://www.national-geographic.cz/clanky/tajemstvi-korkovych-dubu-stalete-lesy-v-portugalskem-algarve-20150918.html>
5. CHYBÍK, Josef. Izolace-info.cz: Korek - materiál s výbornými izolačními vlastnostmi [online]. GRADA Publishing, 2015 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: <https://www.isolace-info.cz/technicke-informace/zateplovani-obecn-e-informace/?nid=20192-korek-material-s-vybornymi-izolacnimi-vlastnostmi.html>
6. HRBEK, Jan. Botany.cz: QUERCUS SUBER L. [online]. 2008 [cit. 2018-04-07]. Dostupné z: <https://botany.cz/cs/quercus-suber/>
7. Galvanické pokovování. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2017 [cit. 2018-05-02]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Galvanické_pokovování

7 RESUMÉ

The topic of my diploma thesis was the quote by Vratislav Karel Novák: „Jewellery is all that behind it considers." The quote can be understood in various ways, and it can be said that this topic has no mantinels. I have been trying to perceive the quote since the first year in the school and I would like to close my studies with it too. For me, the condition of human participation in jewellery is important, from wearing jewellery to moving objects with human strength to various handles. There are no borders in the jewellery, whether it be a selection of material, size or theme.

In my life, nature and flowers plays a big role. From my childhood, I have spent a lot of time in the garden with my mother and grandmother. We planted flowers and then we were rejoicing in their growth. When we failed, we tried to find out the cause of the failure and transplanted them to a shady or sunny place. It's like a game with occasional loss that leads to lessons. It's meditation, peace and passion. It's love for nature. My mom is a florist and owns a flower shop on the outskirts of Prague. Almost every day after classes on primary school I ran to her shop and played there, bound flowers, arranging everything possible, and kept moving around her.

Sit down on a meadow full of flowers and just watch the breeze gently move the stacks of grass. Fit a flower wreath, dance like a fairy in the woods, take the flowers to the vase. I always turn into a child with a sparkle in my eyes, I feel happy and calm.

For the last couple of years I have been living in Zizkov, Prague, and even though I try to surround the flowers in a vase or in a flower pot, I feel a high absence of nature, so I try to escape every city

weekend. That's why I decided that the name of my diploma thesis would be „nature therapy“, which will induce me or at least remind me of the same feeling of calm as I have in the nature or in the garden at the cottage. It would work as home therapy.

This is a versatile series of jewellery that shakes on touch. The jewels call after touch due to its material and shape, just as it is in nature. Draw objects by changing the composition of individual needles, which also perform the function of a brooch.

8 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 Náhrdelník Venus

Příloha 2 Brož zlatá střední cesta

Příloha 3 Náhrdelník Plastové hnízda

Příloha 4 Prsten Polaroid moment

Příloha 5 Brož Circle

Příloha 6 Přívěsky 31 pieces

Příloha 7 Soustružení mědi

Příloha 8 Příprava na pilování a začištění tobolek

Příloha 9 Řezání korku

Příloha 10 Soustružení korku

Příloha 11 Pilování korku

Příloha 12 Akvarelový návrh

Příloha 13 Objekt Palouk

Příloha 14 Objekt Palouk

Příloha 15 Objekt Tajné místo

Příloha 16 Objekt Tajné místo

Příloha 17 Objekt Vánek

Příloha 18 Objekt Vánek

Příloha 19 Objekt Na povrch

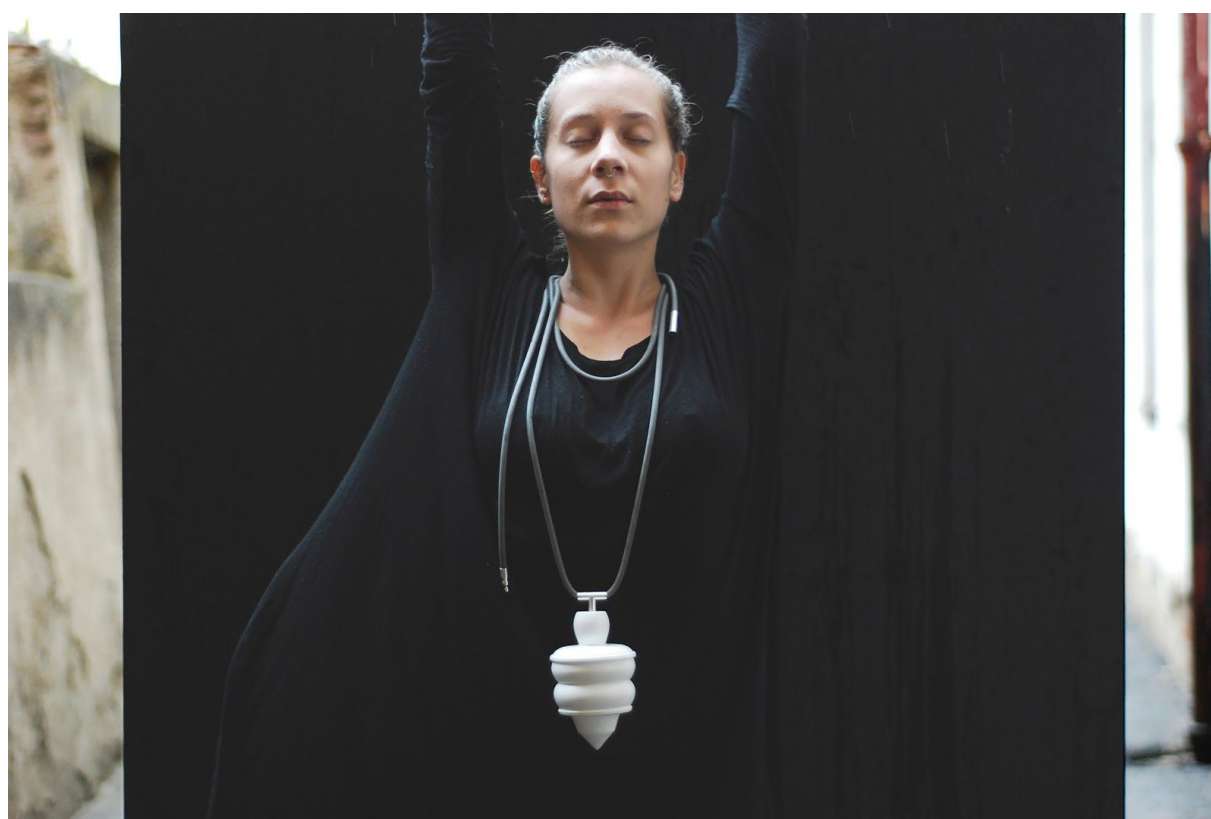
Příloha 20 Objekt Na povrch

Příloha 21 Objekt Prašník

Příloha 22 Objekt Klube

PŘÍLOHA 1

Náhrdelník Venus

PŘÍLOHA 2

Brož zlatá střední cesta

PŘÍLOHA 3

Náhrdelník Plastové hnízda

PŘÍLOHA 4

Prsten Polaroid moment

PŘÍLOHA 5

Brož Circle

PŘÍLOHA 6

Přívěsky 31 pieces

PŘÍLOHA 7

Soustružení mědi

PŘÍLOHA 8

Příprava na pilování a začištění tobolek

PŘÍLOHA 9

Řezání korku

PŘÍLOHA 10

Soustružení korku

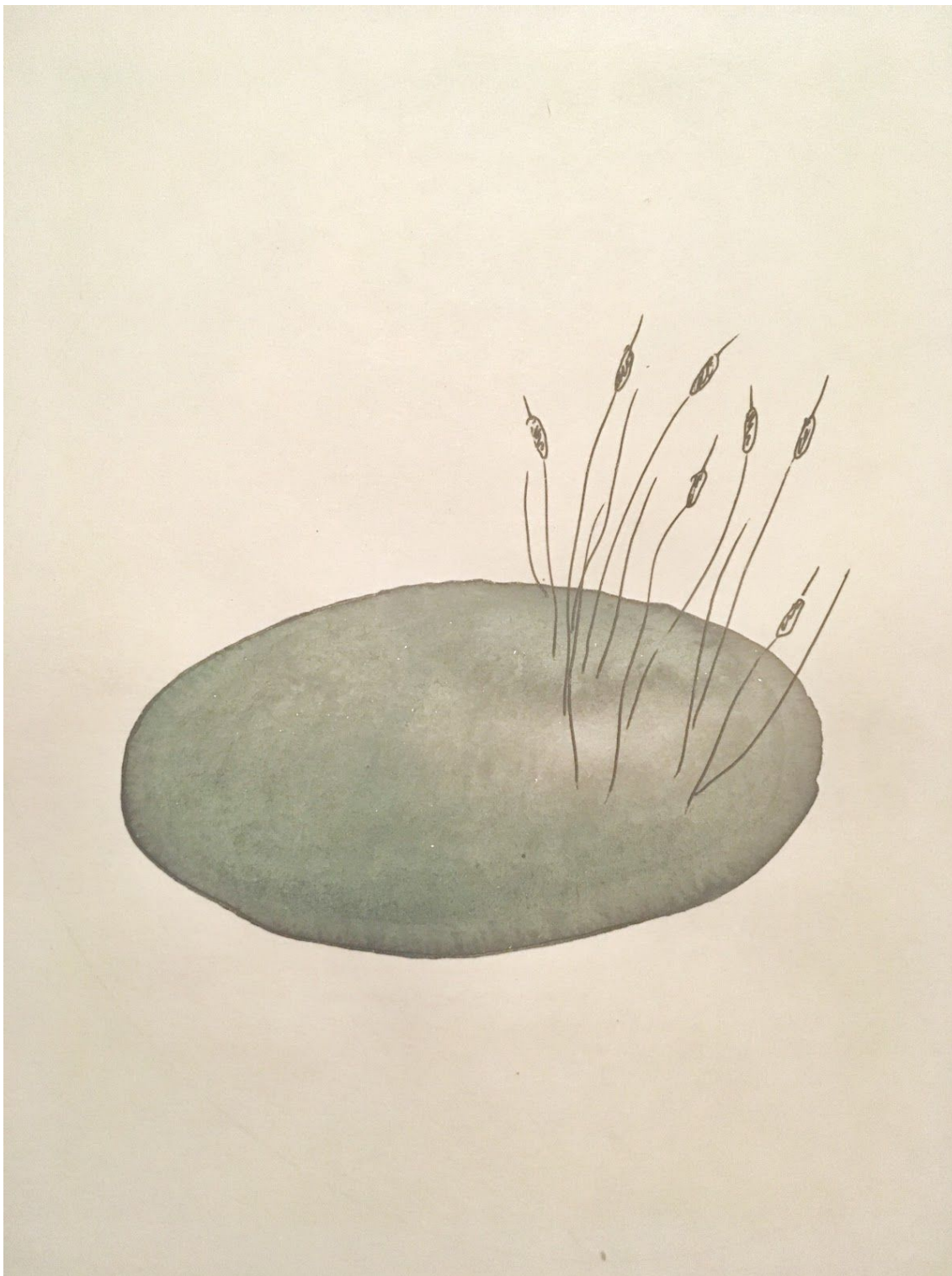
PŘÍLOHA 11

Pilování korku

PŘÍLOHA 12

Akvarelový návrh

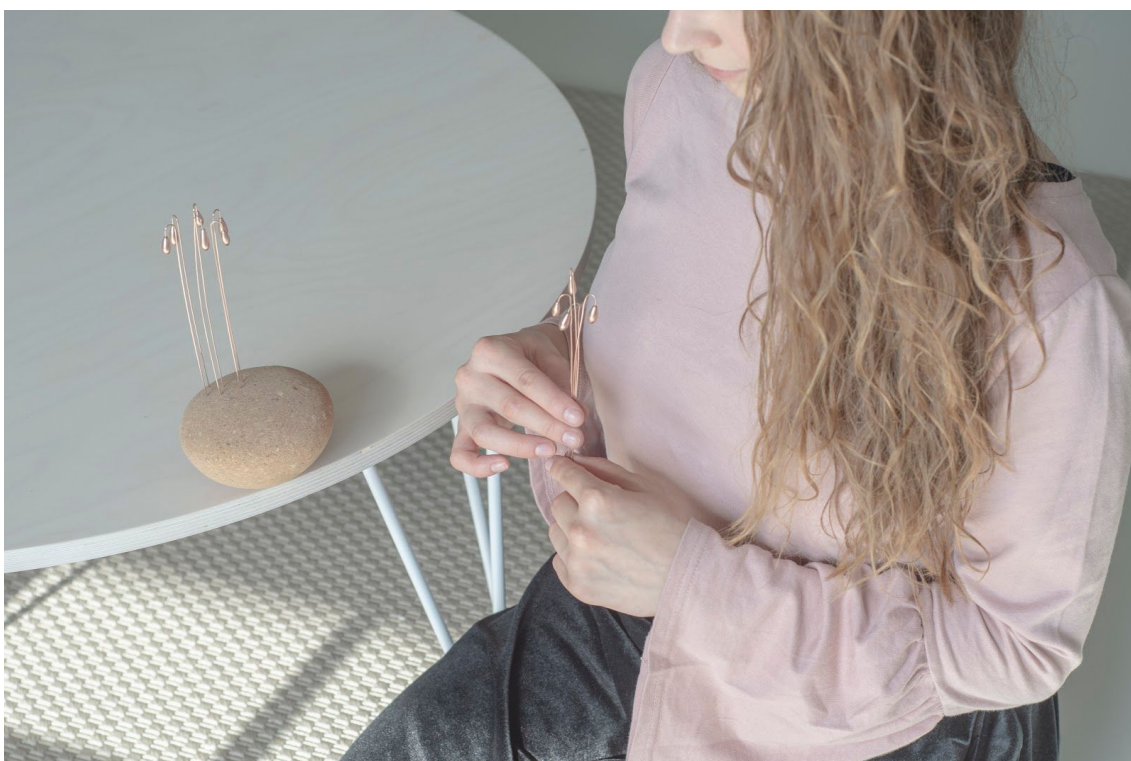
Příloha 13

Objekt Palouk

Příloha 14

Objekt Palouk

Příloha 15

Objekt Tajné místo

Příloha 16

Objekt Tajné místo

Příloha 17

Objekt Vánek

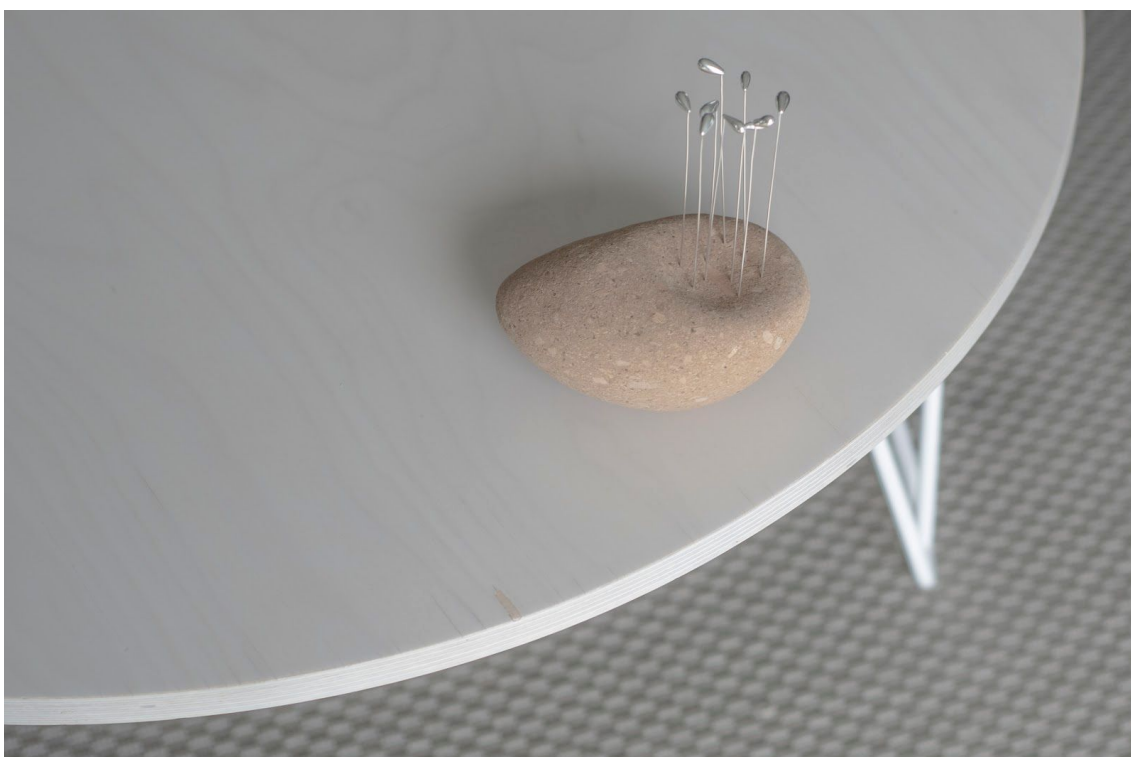
Příloha 18

Objekt Vánek

Příloha 19

Objekt Na povrch

Příloha 20

Objekt Na povrch

Příloha 21

Objekt Prašník

Příloha 22

Objekt Klube

